

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a členov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina na neverejnom zasadnutí konanom 6. apríla 2016, v trestnej veci vyžiadanej osoby **S. A.**, v konaní o európskom zatýkacom rozkaze o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, **o sťažnosti vyžiadanej osoby** proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. marca 2016, sp. zn. 5 Ntc 5/2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby **S. A. sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Na návrh prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach z 8. marca 2016, sp. zn. KPtm 20/16/8800-11, Krajský súd v Košiciach uznesením z 10. marca 2016, sp. zn. 5 Ntc 5/2016, podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) rozhodol tak, že

vzal A. štátneho občana **S. A.**, narodeného **X.. F. X. v A.**, trvale bytom **A. D., E., A.**, do predbežnej väzby s tým, že táto začala plynúť 7. marca 2016 o 11.00 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby v Košiciach.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť **S. A.**, ktorý ju prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. T. dodatočne odôvodnil.

V písomnom odôvodnení sťažovateľ uviedol, že prokurátor krajskej prokuratúry neuviedol žiadne konkrétne dôvody, z ktorých by vyplývala opodstatnená obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, že by sa konanie voči sťažovateľovi viedlo neväzobne. Jeho zámerom nebolo vyhýbať sa akémukoľvek konaniu, o existencii európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného voči nemu sa dozvedel až po svojom zadržaní. Jeho prítomnosť na území Slovenskej republiky by bola zabezpečená aj bez rozhodnutia krajského súdu, nakoľko v čase zadržania bol v zaistení podľa zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Podľa jeho názoru sa krajský súd nevysporiadal s možnosťou primeranejšej alternatívy k predbežnej väzbe a jeho rozhodnutie je v rozpore so zásadami primeranosti a zdržanlivosti. Má za to, že pri posudzovaní dôvodov predbežnej väzby je nutné zohľadniť aj jeho rodinné väzby na území Slovenskej republiky, keďže tu má manželku, a tiež jeho žiadosť adresovanú správnomu orgánu, v ktorej navrhol alternatívny spôsob zaistenia zložením peňažnej záruky, prípadne uložením povinnosti hlásenia pobytu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby napadnuté uznesenie bolo zrušené a aby nebolo vyhovené návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby.

Najvyšší súd ako súd nadriadený po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste.

Na základe podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť vyžiadanej osoby nie je dôvodná.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR sudca krajského súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej

väzby, túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní, ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca krajského súdu rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l/.

Základným účelom predbežnej väzby, ktorý je vymedzený legálnou definíciou citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o EZR, je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu celkového účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, ktorým je vydanie vyžiadanej osoby do štátu pôvodu na trestné stíhanie prípadne na vykonanie už uloženého trestu. Pri rozhodovaní o predbežnej väzbe preto súd nie je viazaný dôvodmi väzby v zmysle § 71 Tr. por., ale rozhoduje výlučne s ohľadom na uvedený účel. Prípady, kedy voči zadržanej osobe nebude realizovaná predbežná väzba, budú teda výnimočné a spravidla pôjde o situácie, kedy je daný niektorý z obligatórných dôvodov odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1 zákona o EZR, prípadne budú existovať iné závažné okolnosti. Posúdenie závažnosti jednotlivých okolností je pritom výlučne na zväžení rozhodujúceho súdu.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že krajský súd o predbežnej väzbe S. A. rozhodol na základe návrhu Krajskej prokuratúry v Košiciach, ktorá podaný návrh odôvodnila skutočnosťami uvedenými v európskom zatýkacom rozkaze vydanom Štátnym zastupiteľstvom v Chemnitzi (Amstgericht Chemnitz) z 11. decembra 2015, sp. zn. 810 Js 46344/15. Na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, vydaného justičným orgánom Spolkovej republiky Nemecko ako štátu pôvodu, bolo žiadané vydanie S. (S.) A., občana T. (správne A.), na trestné stíhanie, ktoré je proti nemu vedené pre 67 skutkov právne kvalifikovaných ako nezákonné obchodovanie s drogami podľa § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, ods. 3, § 29 ods. 1, ods. 3, § 30 ods. 1 zákona o drogách Spolkovej republiky Nemecko, § 53 Trestného zákona Spolkovej republiky Nemecko, ktorý mal spáchať na skutkovom základe, ako je uvedený v európskom zatýkacom rozkaze, a za ktorý mu hrozí trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov. Justičný orgán štátu pôvodu označil

konanie vyžiadanej osoby ako kategóriu nedovolené obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami v zmysle § 4 ods. 4 písm. e/ zákona o EZR.

S. A. bol zadržaný príslušníkmi Oddelenia cudzineckej polície PZ 7. marca 2016 o 11.00 hod. v S.

Po preskúmaní predmetnej veci najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd o vzatí S. A. do predbežnej väzby rozhodol v súlade so zákonom, pretože v posudzovanom prípade boli na uvedený postup splnené zákonné podmienky uvedené v § 15 ods. 1, ods. 2 zákona o EZR. S odôvodnením rozhodnutia krajského súdu sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje a k sťažovateľovým námietkam uvádza nasledovné :

Pokiaľ ide o námietku absencie konkrétnych dôvodov pre predbežnú väzbu, ktorú sťažovateľ vytýka návrhu prokurátora, treba uviesť, že táto nie je opodstatnená. Dôvody, pre ktoré existuje obava zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, sú zrejmé zo spisového materiálu. Predovšetkým treba skonštatovať, že v štáte pôvodu je proti vyžiadanej osobe vedené trestné stíhanie až pre 67 skutkov, pričom mu hrozí trest odňatia slobody až na 15 rokov. Z výsluchu vyžiadanej osoby a listinných dôkazov obsiahnutých v spisovom materiáli ďalej vyplýva, že z domovskej krajiny odišiel v roku 2012 do Maroka, z Maroka do Melilie. V meste Melilia bol zadržaný 21. septembra 2012 pre nezákonné prekročenie hraníc, pre trestný čin krádeže a porušenie pravidiel cudzineckého zákona. Z Melilie ho previezli policajným vrtuľníkom do Španielska. Zo Španielska prešiel do Francúzska a následne do Nemecka. V rámci Európy cestoval bez pasu a bez platného víza, v Nemecku pracoval „načierno“, pričom tu zároveň poberal sociálne dávky. Pri kontakte s nemeckými orgánmi účelovo uvádzal iné miesto narodenia (T. namiesto A.), čo v konaní pred slovenským správnym orgánom odôvodňoval tým, že sa narodil v pohraničnom pásme medzi týmito dvoma štátmi, no pri výsluchu pred slovenským súdom už uvádzal, že mu to poradili kamaráti.

Vyžiadaná osoba vystupovala pod rôznymi identitami, na území Nemecka aj ako A. S., v Španielsku bola evidovaná pod menom S. A.. Na území Slovenskej republiky sa zdržiaval neoprávnene, bez cestovných dokladov, po svojom príchode sa nehlásil ani na cudzineckej polícii, prišiel len za účelom uzavretia manželstva so štátnou občiankou Slovenskej republiky, v súvislosti s ktorým uzavretím manželstva bolo

začaté trestné stíhanie pre zločin prevádzachstva podľa § 356 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Košice vydalo dňa 20. novembra 2015 voči S. A. rozhodnutie o administratívnom vyhostení, č. s. PPZ-HCP-PO6-ZVC-77-036/2015, na účely ktorého bol zaistený.

Vzhľadom na uvedené je možné konštatovať, že vyžiadaná osoba má výraznú tendenciu k porušovaniu zákonov bez ohľadu na to, na území ktorého štátu sa nachádza, s cieľom vyhnúť sa návratu do domovskej krajiny a tomuto cieľu prispôsobuje svoje konanie neštítiac sa zavádzania príslušných orgánov najmä pokiaľ ide o jeho identitu. Je preto dôvodná obava, že pokiaľ by bola táto osoba prepustená z predbežnej väzby (aj pri uložení primeraných povinností či obmedzení), mohlo by dôjsť k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze určitou formou obštrukčného konania, ktoré sú jej vlastné.

V tejto súvislosti neobstojí ani argument sťažovateľa o tom, že jeho prítomnosť by bola zabezpečená administratívnym zaistením aj bez vydania napadnutého rozhodnutia, pretože toto administratívne zaistenie má len dočasný charakter a jeho účel nie je totožný s účelom konania o európskom zatýkacom rozkaze.

K námietke sťažovateľa o tom, že krajský súd sa nevysporiadal s možnosťou alternatívy k predbežnej väzbe, ktorými sú primerané opatrenia alebo obmedzenia, sťažnostný súd podotýka, že v tomto prípade nebolo potrebné zaoberať sa možnosťou využitia týchto inštitútov osobitne. Z dikcie ustanovenia § 15 ods. 2 tretia veta zákona o EZR totiž vyplýva, že predpokladom pre úvahu o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení voči vyžiadanej osobe je rozhodnutie, resp. záver súdu, o tom, že dotknutá osoba sa ponecháva na slobode, pričom v prejednávanej veci krajský súd k takémuto záveru nedospel, práve naopak, vyslovil obavu, že prepustením tejto osoby by mohol byť zmarený základný účel konania o európskom zatýkacom rozkaze, s čím sa v prejednávanej veci stotožnil aj najvyšší súd.

Irelevantný je aj argument sťažovateľa spočívajúci v existencii rodinných väzieb na území Slovenskej republiky, keď z obsahu spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ tu príbuzných nemá a vo vzťahu k uzatvorenému manželstvu bolo začaté trestné stíhanie

za zločin prevádzacstva podľa § 356 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona z dôvodu podozrenia zo sprostredkovania účelového manželstva za účelom získania prechodného alebo trvalého pobytu na území Slovenskej republiky za finančnú odmenu.

Najvyšší súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k nezrovnalostiam týkajúcim sa mena a priezviska vyžiadanej osoby (S. A./S. A.) a jej štátnej príslušnosti (T./A.), resp. miesta narodenia (J./A.), vyplývajúcimi z európskeho zatýkacieho rozkazu v porovnaní s tými, ktoré sú evidentné z obsahu spisového materiálu. Uvedené rozpory boli spôsobené snahou sťažovateľa zakryť svoju pravú identitu, v dôsledku ktorej uvádzal v styku s úradmi v rôznych štátoch nepravdivé údaje, ktoré sa následne premietli aj do európskeho zatýkacieho rozkazu. Výsluchom uskutočneným pred krajským súdom 10. marca 2016 boli tieto rozpory vyžiadanou osobou čiastočne odstránené, keď táto prehlásila, že sa narodila v A., v A., ktorého je štátnym občanom. Ostatné skutočnosti dosiaľ neboli overené (v spisovom materiáli chýba informácia o výsledku šetrenia pred Veľvyslanectvom A. so sídlom vo Viedni a dosiaľ nebol predložený občiansky preukaz, ktorá povinnosť bola uložená manželke vyžiadaného pred krajským súdom). Napriek uvedeným rozporom sťažnostný súd nepovažuje európsky zatýkací rozkaz za nepreskúmateľný. Totožnosť vyžiadanej osoby bola jednoznačne potvrdená daktyloskopickými zhodami v nemeckej, španielskej i slovenskej databáze. Najvyšší súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že spolupráca medzi jednotlivými štátmi v rámci konania o európskom zatýkacom rozkaze je založená vo veľkej miere aj na vzájomnej dôvere poskytovaným informácií.

Sťažnostný súd pre úplnosť konštatuje, že v tomto konaní boli dodržané všetky zákonné postupy (predovšetkým výsluch vyžiadanej osoby v prítomnosti obhajcu i tlmočníka), všetky lehoty podľa zákona o EZR, a nebol daný dôvod na odmietnutie vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 23 ods. 1 zákona o EZR (podľa § 4 ods. 3 zákona o EZR súd v tomto prípade nemá povinnosť skúmať obojstrannú trestnosť konania), preto ani z tohto hľadiska nebol dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia a prepustenie vyžiadanej osoby.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci neexistuje žiaden zákonný dôvod na to, aby bola vyžiadaná osoba prepustená z predbežnej väzby na slobodu, resp. aby ju súd nahradil inými primeranými opatreniami alebo

obmedzeniami v zmysle § 15 ods. 2 veta tretia zákona o EZR, pretože by bol ohrozený základný účel konania o európskom zatýkacom rozkaze.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť S. A. ako nedôvodnú v zmysle § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. apríla 2016

JUDr. Martin P i o v a r t s y , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová